

РД 43

Н. Изучав

ЭФ

1915
ПЧЕЛИЦА

1 12

СУРОВА ГОДИНА!

Весело.

Муз.: Г. Атанасовъ

СУРОВА ГОДИНА!

Нека е честита,
 Весела и сита,
 Нека да е здрава,
 Богъ добро да дава!
 Нека е щастлива,
 Съ пълень класъ на нива,
 Съ грозде по лозята,
 Съ радостъ у сърцата!

Нека е спокойна,
 Съ плодъ богата, знойна;
 Къща да е пълна
 Съ медъ, коприна, вълна!
 Нека щедро носи
 На сираци боси
 Щастье до амина.
 Сукова година!

Люб. Бобевски.

РА843 Борисъ Варѣвичъ.

Год. II.

Редакторъ: М. Д. Николовъ.

Кн. I

Чудна зима.

1. Чудна зима
Е навредъ,
Побѣленъ е
Цѣлий свѣтъ.

512/57

57

2. На снѣжинки
Снѣгъ се сѣй,
Воленъ вихъръ
Го пилѣй.

3. Непристанно
Отъ зори,
Вредъ земята
Той покри.

4. И блѣщукать
Въ този часъ,
Вредъ снѣжинки
Катъ елмазъ.

5. Чудна зима —
Чуденъ даръ:
Рой снѣжинки
Бисеръ-чаръ.

Тр. Сямеоновъ.

Немоевскя.

Улични дѣца.

Столицата ликуваше. Прозорцитѣ на всички здания бѣха ослѣпително освѣтени. Изъ улицитѣ се разминаваха файтони, шейни и автомобили. Вѣтрътъ утихна; снѣгътъ падаше тихо на едри парцали и настилаше земята съ бѣла покривка.

Заговѣзни! Отвредъ се носѣха звуковетѣ на музика, на китари и мандолини. Макаръ сърцата на нѣкои да се свиваха отъ мъжки, лицата имъ се прѣсторено усмихваха. Сѣкашъ имъ олекваше като се усмихнатъ.

Изъ тротоара се тѣтри момче съ рѣцѣ пѣхнати въ джобоветѣ и съ продрана шапка на глава. Вървѣше то бавно и полека си посвирваше съ уста; не толкова отъ весело настроение, отколкото по навикъ, защото лицето му бѣ посинѣло отъ студъ и отъ врѣме на врѣме потропваше съ кракъ за да се стопли. Нѣколко пѣти се обръщаше то къмъ минувачитѣ съ молба да му дадатъ милостиня, но тѣ все бързаха и го отминаваха.

Отъ срѣщната улица изкокна друго момче, по-скжсано, по-обѣднѣло, на възраст колкото първото. То подскачаше на единъ кракъ и пѣеше. Тѣ станаха приятели.

— Антоне!

— Коста!

Тѣ се поздравиха, но веднага трѣбваше да отстѣпятъ малко на страна, защото една бърза шейна щѣше да ги згази. Коста се наведе, направи една снѣжна топка и замѣри рунтавата шапка на кочияша.

— На ти тебе! — извика той слѣдъ шейната, като хвърли топката.

Послѣ се приближи къмъ Антона и се заоплаква:

— Заговѣзни, а? На ти тебе заговѣзни! Червата ми куркатъ като жаби въ блато!

— Мръсно! — извика жално Антонъ. — На едни стомаситѣ се прѣвиватъ отъ прѣяждане, пѣкъ нашитѣ — отъ гладъ!

— Че пѣкъ и студъ!

— Студено, много студено! — отвърна Антонъ, като цѣлъ трѣперише.

Шейнитѣ весело и бързо се разминаваха край тѣхъ. Въ едни шейни се чуваха весели женски гласове и смѣхъ. Коста изгледа минаващитѣ шейни и каза:

— Обичамъ кога е весело!

— Обичамъ и азъ, но да съмъ ялъ поне малко! — продума Антонъ. — А да си гладенъ! . . .

— Охъ, то е много лошо!

Тѣ отново замълчаха. Послѣ Коста отиде срѣдъ улицата, силно изсвири и зарева колкото му гласъ държи:

— Ееехъ! Дяволъ да ви вземе и живота и . . .

Послѣ вдигна шапка и извика на другаря си:

— Прощавай, Антоне!

И се погѣтра нататѣкъ изъ улицата. Антонъ го изгледа като се закриви изъ друга улица, тикна ржцѣтъ си въ джебоветѣ и трѣгна изъ улицата, като отъ врѣме на врѣме дърпаше шапката на очитѣ си.

А столицата буйстваше, веселѣше се, сѣкашъ очакваше на сутринята да настѣпи края на живота. . . .

Антонъ се вгледа въ свѣтналитѣ прозорци на една висока и хубава кѣща и се замисли.

Той мисли дълго, дълго . . . Може би му се стори, че и столицата е тъй весела, както Коста? . . .

Прѣв. М. Д. Николсвз.

Люб. Бобевски.

Ще умрешъ!

Пеперудката:

Пеперудки
Сме крилати,
Леки, пъстри,
Вамъ познати.

Ний летиме
Надъ цвѣтата
Изъ градини,
Изъ полята.

Намъ усмихва
Се благато
Огъ небето
Слънце-злато!

А простора
Необятеиъ,
Колко ни е
Милъ, приятенъ!

Какъ дѣцата
Се увличать
И слѣдъ нази
Лудо тичать!

Нужни сме имъ
За игритъ, —
Тъ по насъ си
Губятъ днитъ...

Хванатъ ли ни
О, тогава,
Тъ отиватъ
До забрава.

Мачкатъ, кжсать
Ни крилата
И отниматъ
Ни душата!

Дѣтето:

Пеперудке,
Азъ разбрахъ,
Твойтъ болки,
Твоя страхъ.

Зная, мила, —
Твоя блѣнъ —
Свѣтълъ, хубавъ
И засмѣнъ.

Ти жадувашъ:
Вѣченъ май,
Слънце, цвѣтъ,
Земень рай.

Ти копнѣешъ
За игри,
За простори
И зари.

Ти обичашъ
Сладки сокъ
На цвѣтата —
Твоя Богъ.

Волничка си
Въ тоя свѣтъ,
Носишъ се отъ
Цвѣтъ на цвѣтъ.

Пакостна си,
Вредна ти; —
Още малко
Полети.

Ще напуснешъ
Тоя миръ,
Дѣ летѣла
Си безспиръ!

Пеперудката:

О, момченце
Сладкодумно,
Добродушно,
Кротко, умно,
Имай милостъ
Ти за нази, —
Богъ въ замѣна
Ще те пази
Отъ неволя,
Злополука,
Що ни чакатъ
Вѣчно тука.

Пощади ме,
Милостъ имай,
Менъ живота
Не отнимай.
Беззащитно
Съмъ животно
И желая
Днесъ охотно
Да се скитамъ
По цвѣтята,
Да възхвалямъ
Небесата!

Момченцето:

О, не може, пеперудке,
Къмъ молба ти глухъ съмъ азъ,
Безсърдечно съмъ къмъ злото, —
Смъртъ те чака тоя часъ.

Още малко ти остана
Да се радвашъ на тозъ свѣтъ;
Мжно ми е за крилца ти,
Но отъ родъ си ти проклетъ!

Ти овошките погубвашъ,
Ти гженици плодйшъ,
Тия загуби си длъжна
Скжпо днесъ да заплатишъ.

Да умрешъ — рѣшилъ съмъ вече;
Ти ни носишъ напасъ зла,
Ако и да имашъ, мила,
Пѣстри, хубави крила!

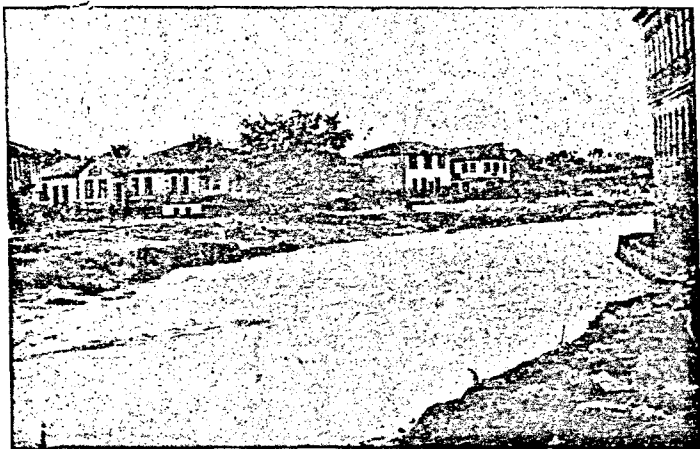
Наводнение.

(Разказва едно момче).

1. Градъ Ески-Джумая.

Нашиятъ градъ, Ески-Джумая, се намира въ сѣверо-източната частъ на нашето отечество, България.

Той е населенъ съ българи и турци. Жителитѣ му възлизатъ на повече отъ 10,000. Тѣ се занимаватъ съ земледѣлие, грънчарство и малко съ търговия и занаяти. Населението му въ болшинството си е бѣдно.

Недалечъ отъ града минава централната желѣзопътна линия.

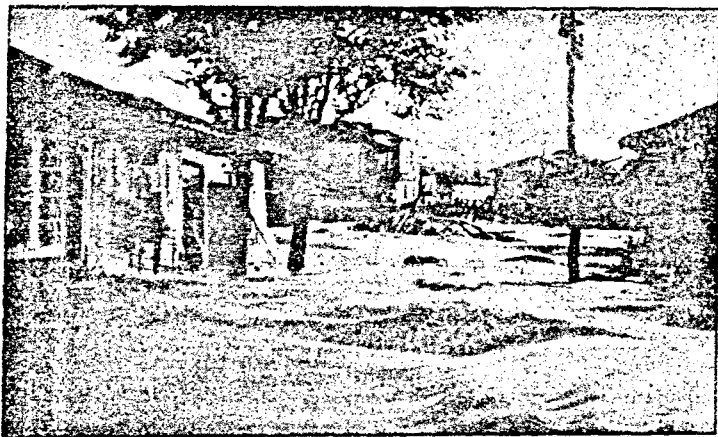
Града е прочутъ по голѣмия панаиръ, който става всѣка година въ началото на м. май.

Прѣзъ града тече рѣката Врана, която води началото си 12—15 клм. отъ града. Прѣди да достигне града, тя минава прѣзъ живописната Джумайска клисура. Слѣдъ като напусне града, рѣката пои доста плодородни мѣстности и се влива на изтокъ отъ старата българска столица Прѣславъ, въ р. Камчия.

Обикновено р. Врана е маловодна, може по цялото ѝ течение да се прѣминава. Водитѣ ѝ въ началото сж бистри, но къмъ срѣднѣото и долното ѝ течение ставатъ мѣтнѣ, потайни, особно къмъ устието ѝ.

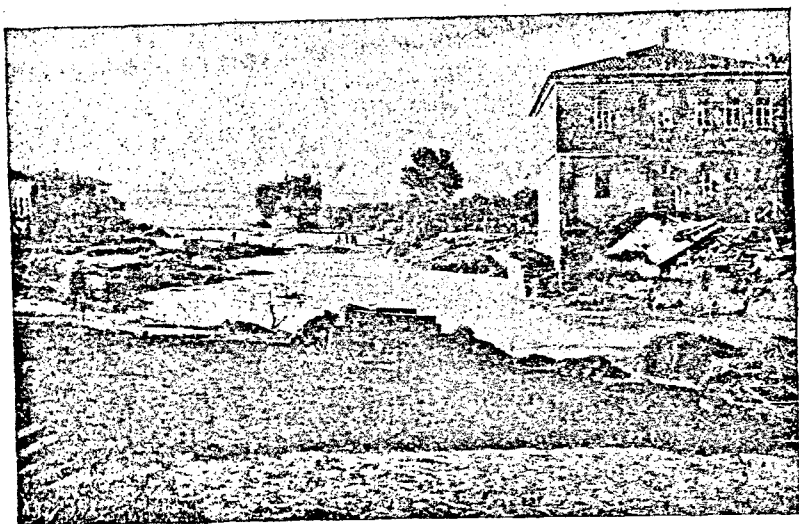
2. Рѣката Врана приижда.

Нашата кжца се намира на дѣсния брѣгъ на рѣката, а той е по-низъкъ отъ лѣвия. Кжцата ни е стара, дървена сграда, каквито сж повечето кжци въ града.

Бѣше 6 юлий 1914 година — недѣля. Още отъ сутринѣта завалѣ пороенъ дѣждъ. Ние всички — тате, мама, дѣдо, сестритѣ и братчето ми, — бѣхме у дома. Никой не помисляше да излиза навънъ. Пъкъ и нѣмаше какъ и кждѣ да се отиде.

Къмъ пладнѣ се чу силното бучене на рѣката. Ние отворихме вратата и я наблюдавахме. Тя бѣ изпълнила коритото си и като бѣсна се блѣскаше ту въ лѣвия, ту въ дѣсния си брѣгъ. Наизлѣзѣха много хора да я гледатъ. Всички се чудѣха и уплашено се споглеждаха. Старитѣ хора казваха: „Такава вода не сме запомнили“ . . .

3. Врана почва да събаря.

Изведнажъ се чу единъ трѣсъкъ и прахъ като облакъ се понесе надъ мжтнитѣ води на рѣката. Отначало никой не разбра какво е това, но като отмина прахътъ всички забѣлѣзахме, че водата влачеше греди, сандъци и покжщина . . . Тя бѣ разрушила кжщата на срѣщния ни съсѣдъ. Добрѣ че въ кжщата нѣмаше никой: тѣ всички бѣха отпжтували прѣди два дни на гости.

4. Първитѣ жертви.

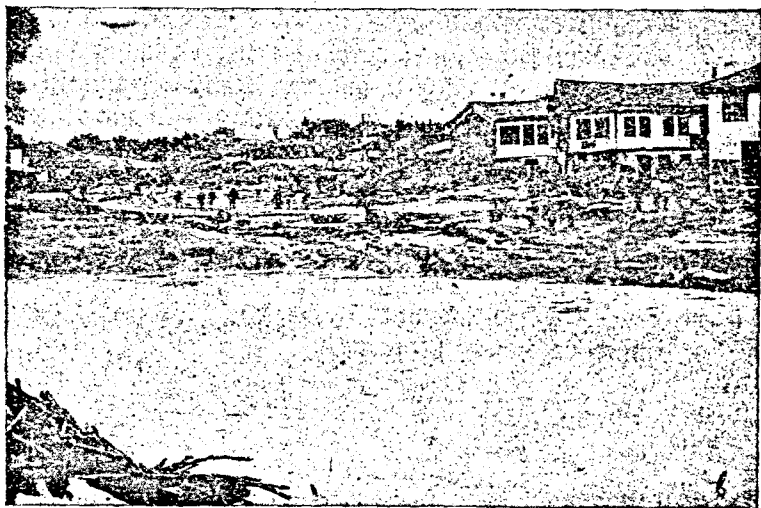
Слѣдъ нѣколко минути по-нагорѣ се чу по-силенъ и оглушителенъ трѣсъкъ. Цѣлата навалица се затече къмъ тамъ. Гледаме: половината отъ една кжща срутена и отнесена отъ водата. Изъ кжщата бѣгатъ навънъ, полуголи, изплашени до полуда, мжжъ и жена.

— Дѣцата ми! . . . Ахъ, дѣцата ми! . . . се развика жената и си скубѣше косата.

И тя пакъ се втурна къмъ кжщата, но мжжътъ ѝ я улови за роклята и не я пускаше да влѣзе. Всѣка минута можеше да се срути и останалата частъ отъ кжщата и да я затрупа. Но жената се тѣй силно

дръпна, та се освободи отъ мъжа си и като стрѣла се втурна въ къщата. Мъжътъ за мигъ остана като слисанъ, но слѣдъ малко и той последва съпругата си . . .

Всички изтръпнахме. . . На всички погледитѣ бѣха отправени къмъ надвисналата къща надъ бѣснитѣ води на рѣката. Само една стѣна се крѣпѣше още, а всичко друго висѣше надъ мѣтнитѣ бездни.

Минаха се нѣколко мѣчителни секунди. Всинца очаквахме, съ затаенъ дъхъ, появата на двамата съпрузи. Но тѣ не се виждаха. . . .

Едно облекчение почувствувахме когато съзрѣхме, че на вратата на къщата се показва жената, стиснала здраво въ прѣгрѣдкитѣ си малко пеленаче, а слѣдъ нея се подаваше мъжътъ ѝ, носящъ на рѣцѣ погълммото си дѣте. Но въ момента, когато жената прѣкрачваше прага на вратата, ужасенъ трѣсъкъ се разнесе. Къщата падна като узрѣлъ плодъ въ мѣтнитѣ води на Врана, а заедно съ нея двамата съпрузи и двѣтѣ дѣца . . .

Ние се вкаменихме на мѣстата си . . .

5. Рѣката все приижда.

Чу се вистрѣлъ, втори, трети . . .

— Това е знакъ, че водата приижда, — каза нѣкой. — Да бѣгаме! . . .

Всички се разтичаха.

Ние отидохме у дома. Бѣхме всички поблѣднѣли отъ страхъ.

Изведнажъ отъ съсѣдитъ ни нахлу вода въ нашия дворъ. Тя събори оградата и изпълни цѣлия дворъ, па и мазата ни.

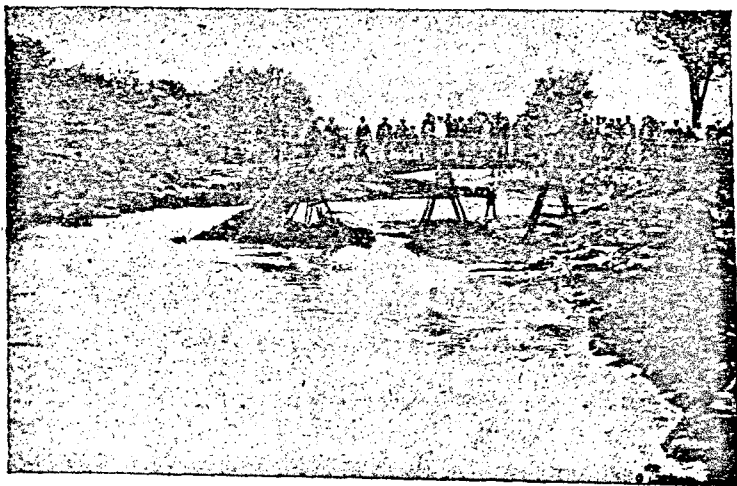
— Боже, Боже, — застена мама, отчаяна при тая грозна гледка. — Ако и нашата кѣща рухне?! . . .

— Не плаши дѣцата! Нѣма нищо, — каза татко. — Не плачете! Ще идемъ да се качимъ на високото дърво у чичови Спасови.

— Да, но докато идемъ до тамъ? — обади се пакъ мама, каго отриваше сълзитъ си.

— Водата не е още тѣй много, та ще можемъ я прѣгази, — окуражаваше ни татко.

И ние се поуспокоихме.

6. Изъ ижтнитѣ води.

Ние бѣхме готови да трѣгнемъ. Татко взе двѣтъ ми сестричета, а мама най-малкото ми братче, и трѣгнахме. Татко слѣзе прѣдпазливо по стѣлбата, слѣдъ

него мама, а най-подиръ азъ. Нагазихме изъ мжтнитѣ води. Тѣ ни обхванаха до подѣ колѣната. Ние бързо крачимъ, прѣминахме единъ дворъ. втори, и тъкмо влѣзохме у чичо Спасовия дворъ, чухме нови вистрѣли. „Водата, навѣрно, още приижда, — каза татко, — да побързае!“ . . .

Съ голѣми усилия доближихме високото дърво. Отъ него чухме окуражителни викове. Забързахме, обаче водата ни прѣчеше да го стигнеме по-скоро. Съ голѣми усилия го достигнахме и съ помощта на покачилитѣ се по-рано хора, ние се покачихме и се настанихме на клоноветѣ му.

Скоро нова вълна облѣ цѣлото пространство. Водата приближаваше клоноветѣ. Всички треперѣхме отъ страхъ,

А дъждътъ вали безспиръ! . . .

(Слѣдва).

Снѣжинки.

Валять снѣжинки тѣ лѣпливи,
Пилѣять се отвѣредъ,
Кристални, бѣлички, свѣтливи —
Валять си тѣ, валять.

Кжця, полета, равни двори
Покривать съ снѣжень пухъ,
Хвърчатъ по друмища, простори —
Валять си тѣ, валять.

Летятъ по много и се сливатъ,
Нагрупватъ се безчетъ,
Орачу нивитѣ покривать —
Валять си тѣ, валять.

Търчатъ доволни вечъ дѣцата,
Играятъ по снѣга,
О, радость пълни имъ сърцата, —
Снѣжинки тѣ валять.

.
.

А тамъ подслонче провалено
Край пжтя ей стърчи,
Сѣмейство цѣло измразено
Отъ снѣжинки личи! . . .

Дѣца и майка слаба, болна
Подъ подслонъ ужъ били,
А тѣ въ игра си буйна, волна
Въвъ снѣгъ ги вечъ скрипи.

Ей спятъ дѣцата и сънуватъ,
Снѣжинки, че сж вечъ,
Катъ тѣхъ подхвъркватъ и пируватъ,
Летятъ си тѣ далечъ.

Далечъ съ снѣжинки тѣ отлитатъ
Въвъ сини небеса,
До тѣхъ смѣхъ, викове долитатъ
Отъ земнитѣ дѣца.

А тѣ хвърчатъ, хвърчатъ на воля,
Не чувстватъ гладъ, ни студъ,
Не сж вечъ голи и въ неволя
Прѣвити въ майчинъ скуть!

Съ снѣжинки много се събиратъ
И хвъркатъ надалечъ,
При дѣда Мразъ сега отиватъ,
При него ей сж вечъ.

А дѣдо Мразъ стои исправенъ
Съсь дълга на брада,
Съ безчетъ снѣжинки цѣль прошаренъ —
Бащата на снѣга.

Край него майкитъ седатъ
Съсь радостни лица,
Къмъ тѣхъ снѣжинкитъ летятъ:
Тѣ тѣхни сж дѣца.

Слѣдъ туй пѣвъ дѣдо Мразъ милувать
И сладко си шептять,
Едни съсь други се цѣлувать,
И хуквать — пакъ летять!

Летять, летять, посипвать вредомъ,
Подхвърквать, па се спратъ:
Ей тамъ, ей тамъ на редъ поредомъ
Дѣца се съ шумъ редять.

Къмъ тѣхъ снѣжинкиѣ политать,
Познавать ги вещь тѣ,
Къмъ свойтѣ дружки тѣ долитать,
Милувать ги въ лице!

А пакъ дѣчица малки, живи
Не сѣчатъ се сега,
Че тѣзъ снѣжинки, тѣй игриви,
Били сж-й тѣ дѣца!...

.....
.....
Търчатъ доволни вечъ дѣцата,
Играятъ по снѣга,
О, радость пълни имъ душата, —
Снѣжинкитѣ валятъ! . . .

А тамъ подслонче провалено
Самотно си стѣрчи,
Сѣмейство цѣло измразено
Отъ снѣжинки личи! . . .

Ек. Вл. Манчева.

Трайко Симеонов...

СИРАЧЕ.

(Стихотв. въ проза).

Мило дѣте, кого ти чакашъ съ сълзи на очи? . . .
Татка си ли? . . .

Но той е убитъ, убитъ е отъ куршума на на-
шитѣ врази. . . Неговия гробъ е далече, далече тамъ
нѣкждѣ. . . на никого, може би, незнаенъ. . .

Отъ сега нататкъ ти всѣки день ще стоишъ на
пѣтнитѣ врата и съ тѣга на сърце ще го чакашъ. . .
Ще чакашъ да се върне твоя татко отъ чудния край,
за който майка ти всѣка вечеръ ти е разправяла и
отъ кждѣто той, като си дойде, ще ти донесе кон-
фети и цвѣтя. . .

Ти съ трепетъ на сърце ще чакашъ да се върне
отъ дългия пѣтъ. . . но, уви! — той не ще се върне...

Просълзено, ти ще гледашъ, какъ край тебе ми-
наватъ радостни и засмѣни дѣца, обсипани съ ласки
и милувки, а ти мѣчително ще протягашъ рѣцѣ и
ще мълвишъ:

— Татко, мой мили татко, върни се, твоя малъкъ
синъ те чака! . . . Но твоя гласъ не ще бѣде чутъ.

И съ разбито сърце, ти ще се върнешъ и уне-
сено отъ тѣжната пѣсенъ на майка си — ще заспишъ.

И на съня, може би, ще видишъ образътъ на
татка си и ще плачешъ, шепнейки:

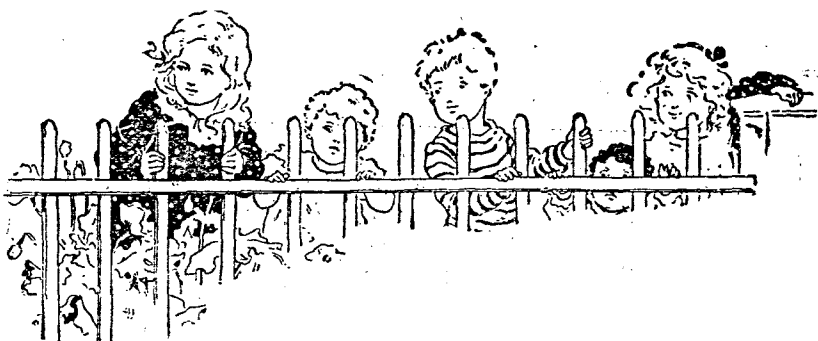
— Татко, мой мили татко, колко те обичамъ,
колко мѣчно е безъ тебе! . . . Но твоя гласъ глухо
ще замре въ тихата стая.

Мило дѣте, кого ти чакашъ съ сълзи на очи?
— Татка си ли? . . .

Уви! той не ще се върне, защото той падна, на
бойното поле, убитъ отъ вражески куршумъ. . .

ЧЕСТИТА НОВА ГОДИНА.

ОТКРИВА СЕ ПОДПИСКА
ЗА ДВУСЕДМИЧНОТО ДЪТСКО СПИСАНИЕ

„ПЧЕЛИЦА“

год. II — 1915 год.

Редакторъ: М. Д. Николовъ.

Прѣзъ втората си година „ПЧЕЛИЦА“ ще продължава да буди умътъ и сърцето на малкитѣ си читатели.

„ПЧЕЛИЦА“ ще запознава дѣцата съ всички прояви на всѣкидневния животъ. Тя ще ги учи на самостоятелностъ, трудъ и любовъ къмъ природата.

Прѣзъ втората година „ПЧЕЛИЦА“ ще даде на абонатитѣ си: **20 книжки** съ отбрано съдържание и съ художествени илюстрации отъ специаленъ художникъ.

10 в. „Лястовичка“.

1 разкошенъ цвѣтенъ календаръ.

5 картинки изъ „освободителната война“. Изобщо „ПЧЕЛИЦА“ ще бѣде единственото у насъ дѣтско списание.

Въ „ПЧЕЛИЦА“ сътрудничатъ всички наши писатели и поети изъ дѣтската литература.

На настоящитѣ се прави **10 на сто** отстъпъ.

Абонаментъ 2.50 лв. прѣдплатени.

Абонирането става чрѣзъ всѣка телеграфо пощенска станция, или направо въ редакцията София.

Адресъ: Редакция на сп. „ПЧЕЛИЦА“ София, бул. Дондуковъ, 61.